

AKADEMI FÖR LEDARSKAP OCH TEOLOGI

Hej!

Du som får det här dokumentet har troligen varit i kontakt med en människa som är intresserad av att läsa det 4-åriga programmet på *Akademi för Ledarskap och Teologi* (ALT). Den personen vill antingen ha dig som mentor eller er församling som utbildningsplats. Här kommer en kort beskrivning av utbildningen och vilket ansvar och åtagande utbildningsförsamlingen och mentorn har. Sist i dokumentet ligger ett församlingskontrakt som ska undertecknas innan studenten påbörjar sin utbildning.

För mer information om utbildningens upplägg och innehåll hänvisar vi till www.ALtutbildning.se.

Mars 2017

Innehåll

1. ALT utbildar för församlingarnas uppdrag	2
2. Den 4-åriga pastors- och ledarutbildningen.....	2
3. En utbildning i samspel mellan akademi och församling	4
4. Utbildningsförsamling	4
5. Mentorskap	5
6. Studieledaren	7
Församlingskontrakt & Ekonomiskt avtal.....	9

1. ALT utbildar för församlingarnas uppdrag

Akademi för Ledarskap och Teologi är en ideell förening vars kärnverksamhet består i att bedriva teologisk ledarutbildning med inriktning på tjänst som pastor, församlingsledare eller missionsarbetare. Föreningen ansvarar också för att driva och utveckla Örebro Teologiska Högskola.

Medlemsorganisationer i ALT är Evangeliska frikyrkan (EFK), Pingst – fria församlingar i samverkan och Svenska Alliansmissionen (SAM).

- **ALTs** utbildningar genomförs och utvecklas i nätverk som tar vara på högskolans, folkhögskolans och församlingsrörelsernas speciella erfarenheter och kompetenser.
- **ALT** ska vara ett ledande centrum för teologisk undervisning, reflektion och forskning, som kan ge konstruktiva bidrag till samtidens utmaningar för såväl kyrka som samhälle.
- **ALT** har ett ansvar att inom akademi, folkbildning och kyrkor förvalta och vidareutveckla de evangeliska, baptistiska och pentekostala traditioner som präglat medlemsorganisationernas församlingsrörelser.
- **ALT** ska vara en internationell och mångkulturell miljö präglad av aktiva relationer med internationella partners i olika delar av världen.

detta är ALTs uppgift och mål att:

- att utrusta församlingens blivande pastorer och ledare med teologisk kunskap och förmåga till teologisk reflektion,
- att genom samverkan mellan undervisning och personlig vägledning stödja de blivande pastorerna och ledarna att uppnå den andliga mognad som är en förutsättning för församlingstjänst, samt
- att leda studenterna in i ett fördjupat lärjungaskap och hängiven efterföljelse av Jesus Kristus, motiverade för livslångt lärande.

2. Den 4-åriga pastors- och ledarutbildningen

Det fyraåriga programmet genomsyras av en inriktning på ledarträning i och för församlingar. Träningen bygger på en samverkan med utbildningsförsamlingar under hela utbildningen, där studenterna kan träna upp sin förmåga att reflektera teologiskt kring den levda tron. Där kan de även bedriva kontextuella studier och tränas i färdigheter genom en ständig dialog mellan teori och praktik. De församlingsteologiska studierna tar på detta sätt sin utgångspunkt i den praktiserade tron och vänder hela tiden tillbaka till handling. Den lärande processen fördjupas genom att kunskaper och erfarenheter prövas i konkreta ledaruppgifter. Teologi blir i denna miljö mer ett verb än ett substantiv. Det teologiska uppdraget kommer inte bara att handla om att beskriva och värdera teologiska ståndpunkter, utan minst lika mycket om att *göra* teologi, dvs. att skapa och forma teologiskt trovärdiga handlingar.

Ledarträningen påverkar därför alla kurser genom utbildningen och förstärks genom kurserna i församlingsledarskap. Dessa kurser är det samlande navet för ledarträningen inom ALT, där personlig utveckling, fördjupade ämneskunskaper, träning av ledarkompetenser, yrkesträning och andligt formande bearbetas på ett integrativt sätt.

I kurserna ingår församlingsbaserade moment där studenten i en medveten process tränas i ledarskap i utbildningsförsamlingen och reflekterar över sin egen ledarprocess tillsammans med en mentor. De redskap som används för att ge stöd åt att växa som reflekterande praktiker består, vid sidan av mentorssamtalet, framför allt av terminsöverlåtelse, loggbok, andlig dagbok, livsbearbetande seminarier, teologisk reflektion och terminsreflektion.

Ledarträningen vill stödja framväxt av ledare som i sitt ledarskap:

- är personligt och andligt mogna med god självförståelse, känner igen sin kallelse, kan använda sina gåvor och har etablerat goda vanor som stödjer detta.
- ser möjligheter till förnyelse och nya satsningar samt har förmåga att leda sådana nystarts- och förnyelseprocesser.
- låter missionsutmaningen i Sverige och i världen forma församlingens liv.
- kan utrusta andra genom att identifiera och vägleda nya ledare, forma team, leda lärande processer och hantera konflikter.
- tryggt kan möta människor i olika livssituationer och förmår bidra till att utveckla en själavårdande kultur i församlingen.
- är reflekterande praktiker som integrerar förståelse av samtiden och församlingens liv med ett bibliskt och teologiskt förhållningssätt.
- är allmänbildade och goda kommunikatörer som förstår den egna kontexten (sammanhanget) och har ett budskap till människor i denna kontext.
- kan ledarskapets hantverk vad gäller förkunnelse och undervisning, ledning av olika gudstjänster och i utövandet av förbön och andlig vägledning.

Pedagogik för ledarträningen under utbildningens fyra år

Ledarträningen är *en* pågående process som genomförs under hela den fyraåriga utbildningen. Inriktningen i denna process klargörs vid utbildningens start med studenten och dennes mentor och utbildningsförsamling.

Denna process hålls samman genom ett antal redskap, som används under hela utbildningen:

- **Terminsöverlåtelse** som följs upp och utvärderas i en **terminsreflektion**.
- **Loggbok** som blir en checklista för att helheten tränas.
- Gruppseminarier bl.a. med **reflektionscirkeln**, som tränar teologisk reflektion och integration utifrån konkreta situationer.
- Plan för och uppföljning av **andlig dagbok**.
- Återkommande gruppsamtal tillsammans med studieledare.
- Regelbundna samtal med mentor och verksamhet i utbildningsförsamlingen.
- Individuella samtal utifrån en genomtänkt plan (personreflekterande och tjänsteförberedande samtal).
- Gemensamma studiedagar då studenter möts för undervisning, retreat, reflektion och erfarenheter.

Vi tror att församlingar behöver flera sorters ledare och de som söker till ALT gör det också med olika mål i sikte och med olika tydlighet i sin inriktning. Den sökandes framtidsbild kan handla om att arbeta som församlingspastor, ungdomsledare, ledare för projekt, diakonalt och socialt arbete eller arbeta som frivillig ledare i församlingen. En del är inriktade på att grunda nya församlingar, andra vill

fortsätta forma existerande församlingar. Den sökandes inriktning för kallelse och tjänst är startpunkten för träning, och sedan breddas fälten för tjänst under utbildningen genom en tydlig samverkan med mentor och utbildningsförsamling.

3. En utbildning i samspel mellan akademi och församling

ALT bygger utbildningen i ett samspel mellan student, studiecenter och församling med mentor. Istället för många skolors traditionella uppdelning mellan teori och praktik tror vi på en rikare process där tidigare erfarenheter, praktisk träning, teoretiska studier och mentorssamtal samverkar och påverkar varandra. Därför är utbildningsförsamlingen viktig under hela studietiden.

En student är vid heltidsstudier vanligtvis på studiecentret två dagar i veckan. Lektionerna förbereds genom läsning av texter och arbete med deluppgifter till de olika kursmomenten. På studiecentret bearbetas materialet i lektioner och i studiegrupper där studenterna har en studieledare som hjälper dem i processen. Studentens studieledare är kontaktperson mellan ALT och mentor/församling.

4. Utbildningsförsamling

Utbildningsförsamlingen är en lokal församling där studenten får finnas med, pröva teorier i praktiken, lära sig kontextanalys och får möjlighet att växa i sin ledarroll. Lärandet kan på detta sätt utgå från den praxis som finns i församlingar, inte för att bevara allt som nu görs, utan för att bättre förstå samband i församlingsmiljön och för att lättare hitta vägarna mellan teori och praktik. Studentens placering i en utbildningsförsamling ger möjlighet att sammanföra de teologiska studierna med församlingens liv. Teologi ska uttryckas i livet tillsammans med andra för att vara trovärdig och relevant. Vi lär oss också bättre när vi kopplar ihop teologisk analys med egna erfarenheter, iakttagelser i verkliga livet och våra försök att gestalta teologiska övertygelser tillsammans med andra. Utbildningsförsamlingen är därför en avgörande del av studiemiljön.

Församlingsmiljön är en lika viktig lärplats som klassrummet. Det är för församlingens utmaningar som studenten utbildas. Det är församlingen som är platsen för tjänst och eventuell anställning. Därför är församlingen en viktig aktör i denna form av utbildning.

Beroende på studentens inriktning så kan den huvudsakliga träningen i utbildningsförsamlingen under vissa terminer utgöras av ett diakonalt arbete med församlingen som bas, ett församlingsgrundande arbete eller ett projekt inriktat på en speciell målgrupp.

Utbildningsförsamlingens ansvar

Under studietiden ska utbildningsförsamlingen ge utrymme för studenten att växa i sitt ledarskap. Detta innebär att studenten måste få möjlighet till en bred erfarenhet av ledarskap i överensstämmelse med studentens bakgrund, behov, gåvor och framtida tjänst. Vilka dessa uppgifter konkret är preciseras i en terminsöverlåtelse i början av varje termin. Om det finns områden där mentor/församling av t ex själavårdsskäl inte anser att studenten kan vara med, ska detta klargöras så snart som möjligt.

Församlingen ansvarar även för att det finns en mentor som vägleder, ger respons och stöder studentens utveckling. Mentorn måste få tid för dessa samtal (minst ett samtal varannan vecka, ca 1,5 timme + förberedelse och uppföljning) och för att delta i den mentorsutbildning som ALT ordnar (se mer om mentorns roll nedan). Studenten behöver även handledning i församlingen utifrån de

konkreta ledaruppgifter han/hon är delaktig i. Handledare kan vara mentorn eller annan person.

Studenten kommer som deluppgift i olika kurser att genomföra undersökningar i och för församlingen (intervjuer, iakttagelser, enkäter, mm), som kan ge värdefulla insikter för församlingen. Det är därför avgörande att församlingen har en villighet att vara med i en sådan utbildningsprocess. Samtidigt har mentor- och församlingsledning en självklar rätt att pröva eller påverka hur dessa undersökningar genomförs och används.

I studenten får församlingen en inspirerad och målinriktad person in i gemenskapen, men självklart kan man inte se studenten som ytterligare en medarbetare ("gratis arbetskraft"). Studenten måste få tid och utrymme för att vara just student i församlingen. Den allra största tiden kommer att styras av de kurser som denne behöver utföra.

Relationen mellan student och utbildningsförsamling/mentor är avgörande delar i utbildningen. Därför strävar vi efter att lösa dessa frågor så tidigt som möjligt, gärna i samband med antagningsprocessen. Detta formaliseras även i ett församlingskontrakt mellan församlingen och utbildningen.

Ekonomi

ALT ger inte utbildningsförsamlingen eller mentorn någon ekonomisk ersättning för utbildningsinsatsen, men tillhandahåller material och utbildning för mentorer. Mentorn är även välkommen till vissa intressanta föreläsningdagar för egen fördjupning.

Utbildningsförsamlingen bidrar med ett årligt bidrag, sk regionalt huvudmannabidrag, på 3 000 kr för heltidsstudent och 1 500 kr för student på 50%. Det täcker vissa kostnader kring studiecentrats miljö och teknik, vissa kostnader i samband med gemensamma träffar, samt mentorsutbildning.

Utbildningsförsamlingen har inte några ekonomiska skyldigheter gentemot studenten. ALT rekommenderar församlingen att om möjligt hjälpa studenten med t ex konferensavgifter och resor som hör ihop med ledarträning/-ansvar i församlingen.

5. Mentorskap

Varje student har en mentor som vanligtvis är pastor eller ledare i utbildningsförsamlingen. I samtal med mentorn kan studenten bearbeta sin personliga utveckling och ledarroll. Mentorn bidrar också till att församlingens konkreta verklighet aktualiseras i utbildningen.

Mentorns uppgift är att stödja studenten i dennes utbildningsprocess. Tillsammans med den studerande planerar mentorn för uppläggningsen av den studerandes församlingsarbete. Det grundläggande kravet för att kunna fullfölja denna uppgift är att mentorn har tid att möta studenten (minst ett samtal varannan vecka på ca 1,5 timme). Vidare är det viktigt att mentorn har en sådan relation till utbildningsförsamlingen att denne kan ge studenten en förståelse och inblick i församlingens vision, inriktning och sammanhang samt att bistå studenten när det gäller konkreta uppgifter och ansvarsområden i församlingen. Det behöver inte innebära att mentorn är anställd i församlingen eller sitter i församlingsledningen, men mentorn behöver åtminstone ha en nära relation till ledningen.

ALT söker inga "färdiga" mentorer som kan lära studenten att "gör som vi, för vi kan", utan vi önskar mentorer som vill följa studenten i en utbildningsprocess och på olika sätt stimulera studentens egen

utveckling. Viktigare än något annat är därför att mentorn har ett djupt intresse att följa, lyssna och uppmuntra studenten.

Mentorns roll i relation till studenten kan sammanfattas i fyra huvudområden: andlig vägledning, träning av yrkeskompetens, handledning och teologisk stimulans.

A. Andlig vägledning

Kristet ledarskap är helt beroende av en persons andliga och personliga mognad. Det är därför avgörande att studietiden också innebär växt på dessa områden. Studenten behöver någon som följer och uppmuntrar personlig mognad och som kan stödja denne i funderingar och brottnig med tro och kallelse. Mentorn är som andlig vägledare en person som studenten kan spegla sitt liv i och som utmanar till ett fördjupat andligt liv och mognad.

B. Träning av yrkeskompetens

Det är avgörande att studenterna får träna de färdigheter som behövs i den framtida ledarroll de utbildar sig för. En av mentorns viktigaste uppgifter är därför att planera, utvärdera och stödja studenten så att denne får träna de kompetenser som behövs. Ansvaret som utbildningsförsamling innebär att studenten ska få möjlighet att delta i och få tillgång till församlingens olika verksamheter. En mentor ska vara en dörröppnare genom att hjälpa studenten att komma i kontakt med rätt personer och verksamheter.

Det är studentens behov av utbildning och inte församlingens behov som ska stå i centrum! Mentorns uppgift är att vaka över detta utbildningsmål och att uppmuntra studenten att sträcka sig utöver det som är nu, visa verktyg för denna process, inge mod och motivation samt utgöra en modell för ledarskap.

C. Handledning

För studentens ledarträning är det viktigt att det ges handledning i förhållande till de uppgifter han/hon genomför i församlingen. Mentorn ansvarar för att handledning ges. I många fall kan mentorn själv vara handledare. När studenten är involverad i uppgifter där mentorn inte är med är det viktigt att annan handledare blir utsedd. Det är viktigt att tydliggöra vem som är handledare och vem studenten ska vända sig till i relation till olika konkreta uppgifter och ansvar i församlingen. Vem som är handledare i relation till studenten och de olika deluppgifter den genomför fastställs i terminsöverlåtelsen.

Handledaren behöver se studenten i dennes ledaruppgifter, ge respons och vägledning till fortsatt utveckling, samt vara ett stöd för studenten i planering och utvärdering i dennes olika uppgifter. Mentorn har det övergripande ansvaret för handledningen även när den genomförs av annan person.

D. Teologisk stimulans

Kristet ledarskap innebär att vara "teolog" i betydelsen att kunna förstå och hantera olika situationer på ett genomtänkt och välgrundat sätt. Det är en viktig uppgift för mentorn att genom sina frågor stimulera studenten att göra teologiska reflektioner över sina erfarenheter. Mentorn behöver ofta vara en sparringpartner för att lyssna in och samtala om det som studenten arbetar med i sina studier. I regel innebär denna uppgift en betydande teologisk stimulans även för mentorn.

En del kurser innefattar studiemoment som ska utföras i utbildningsförsamlingen (t ex kring den egna kyrkotraditionen och praktiken) och studenten kan planera olika fördjupningsuppgifter tillsammans med mentorn (t ex kring predikan/kommunikation, diakonala projekt, och så vidare). Mentorn ska vaka över att dessa kursmoment inte bara blir praktisk yrkesträning utan också teologiskt reflekterande. En del kurser innefattar studiemoment som ska utföras i utbildningsförsamlingen (t ex kring den egna kyrkotraditionen och praktiken) och studenten kan planera olika fördjupningsuppgifter tillsammans med mentorn (t ex kring predikan/kommunikation, diakonala projekt, och så vidare). Mentorn ska vaka över att dessa kursmoment inte bara blir praktisk yrkesträning utan också teologiskt reflekterande.

Mentor – en omöjlig uppgift?

Det är många förväntningar som kan ställas på en mentor. Ingen kan fullt ut fylla alla behov av att ge teologisk stimulans, andlig vägledning eller vara en coach och dörröppnare. I början av mentorsrelationen hjälper vi därför till med att klargöra förväntningarna.

Ser man att det för studenten finns viktiga områden som inte rimligen kommer att tillfredsställas i mentorsrelationen, kan man mycket väl komplettera mentorn med en eller flera personer som studenten träffar då och då.

Mentorsrelationen är en stödfunktion som till sin karaktär är självvårdande. Däremot är det viktigt att skilja på rollerna som mentor och som självvårdare. När en mentor upplever att studenten behöver fördjupad självvård bör samtal föras med studenten om detta så att en självvårdskontakt kan skapas.

Vår erfarenhet är att mentorskap av en student på ALT ger väldigt mycket tillbaka till den egna lärandeprocessen. Som ledare och mentor får man genom studenten möjlighet att även vara med och reflektera över sitt eget ledarskap och församlingsbyggande – en verkligt inspirerande process.

Mentorskapets verktyg

På ALT har vi tagit fram flera olika redskap som är till hjälp för mentorssamtalen. Två gånger om året bjuds nya och gamla mentorer in till en utbildningsdag där vi går igenom redskapen och erbjuder en mentorsutbildning som ger stöd till mentorsprocessen.

6. Studieledaren

Varje student knyts till en studieledare på ALT. Det är denne som tillsammans med studenten har det primära ansvaret att planera, följa och utvärdera studierna. ALT ger flera olika alternativ i studietempo, profilering och personlighetsträning för att studenten ska ha möjlighet att profilera och utforma sina studier på ett relevant sätt. Även om mentorn spelar en viktig roll i denna process vilar huvudansvaret för planeringen av studentens totala utbildningsprocess i dennes kontakt med studieledaren.

Varje studieledare ansvarar för ca 10 studenter. Dessa träffas också regelbundet tillsammans med studieledaren på studiecentret för att tillsammans följa och uppmuntra varandras studieprocess.

Studieledaren ger studievägledning åt den enskilde studenten vad gäller upplägg och utvärdering av studierna. I samråd med mentor ska studieledaren vaka över att utbildningen får den inriktning som inom givna ramar passar varje student.

Studieledaren är också kontaktperson för mentor/utbildningsförsamling för planering och utvärdering av studentens utbildning i församlingen. Studieledaren ansvar för att varje termin träffa student och mentor för att planera terminens uppgifter i utbildningsförsamlingen och utvärdera tidigare erfarenheter.

Det är till studieledaren som mentor och student i första hand vänder sig för att samtala om frågor eller problem i utbildningsmiljön.

Församlingskontrakt & Ekonomiskt avtal

..... har ansökt och antagits för studier på *Akademi för Ledarskap och Teologi* (ALT) och vi ..... (församlingens namn) är positiva till att hon/han antas till utbildningen. Som församling förbinder vi oss till att vara utbildningsplats för studenten under hennes/hans tid på ALT.

- Församlingsledningen känner till studentens inriktning och motiv till studier på ALT och är villiga att ställa upp som utbildningsförsamling.
- Utbildningsförsamlingen ska ge studenten tillfälle att få en bred inblick i församlingens verksamhet och ledning samt vara tillgänglig för att studenten ska kunna genomföra de fältstudier (undersökningar) som ska utföras i relation till studierna.
- Församlingen har i samtal med studenten funnit en lämplig mentor som kan avsätta tid för detta arbete (cirka 1,5 timme varannan vecka).
- Mentorn skall avsätta tid till att sätta sig in i mentorsuppgiften. Mentorn deltar i minst ett möte per termin med studenten och studieledaren, där studentens utbildning för terminen bestäms i ett terminskontrakt.
- Församlingen skall se till att studenten får handledning i relation till de ledaruppgifter den är engagerad i som en del av utbildningen i församlingen. Namn på handledaren fastställs i terminskontrakt efter terminsstart.
- Församlingen bidrar med ett regionalt huvudmannabidrag på 3 000 kr för heltidsstudent eller 1 500 kr för halvtidsstudent vid läsårsstarten.
- Församlingen godkänner att man registreras i ALTs församlingsadress- och mentorsregister.

Församlingen har inga andra ekonomiska förpliktelser gentemot studenten med mindre att det ingås ett separat avtal om detta.

Församlingens adress: _____

Mentorns namn _____

Telefon (mentor): _____ E-post (mentor): _____

Ort/ och datum _____

Undertecknat för församlingen _____

Namnförtydligande _____

Uppgift i församlingen _____

(Underskrivet kontrakt scannas in och mailas till info@ALTutbildning.se)